

การบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2
Supervision Management of School Administrators for Promote the
Active Learning Management Under the Lamphun Primary
Educational Service Area Office 2

จันทร์จิรา อ่อนพรม¹ ปณตนนท์ เถียรประภากุล²
Junjira Onprom, Panotnon Teanprapakun

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 79 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 2) แนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการประชุมครูก่อนการสังเกต (Plan) 6 แนวทาง ด้านการสังเกตชั้นเรียน (Do) 3 แนวทาง ด้านการวิเคราะห์และตีความหมาย (Check) 3 แนวทาง ด้านการประชุมครูภายหลังการสอน (Act) 3 แนวทาง และ ด้านการสะท้อนผล (After Action Review) 5 แนวทาง

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารการนิเทศ; ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา

Received: 2023-06-23 Revised: 2023-07-23 Accepted: 2023-07-25

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง Master of Educational Administration, Lampang Rajabhat University

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง Master of Educational Administration, Lampang Rajabhat University Corresponding Author e-mail: enjoykitty26@gmail.com

Abstract

The purpose of this study was to study the needs and guidelines for Supervision Management of School Administrators for Promote the Active Learning Management Under the Lamphun Primary Educational Service Area Office 2. The population was 79 school administrators in the Lamphun Primary Educational Service Area Office 2 in the academic year 2022. The tools used were a 5-point estimation questionnaire and a group discussion record form. Data were analyzed using basic statistics, including percentage, mean, and standard deviation. Required demand index and content analysis. The results of the research were as follows: 1) the whole of the current state of Supervision Management of School Administrators for Promote the Active Learning Management Under the Lamphun Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level and the desirable condition was at the highest level. 2) Guidelines for Supervision Management of School Administrators for Promote the Active Learning Management Under the Lamphun Primary Educational Service Area Office 2 consisting of 5 guidelines for teacher meeting before observation (Plan), observing class (Do), 3 guidelines for analysis and interpretation (Check), 3 guidelines for teacher meeting after Teaching (Act) 3 ways and Reflection (After Action Review) 5 ways

Keywords: supervision management; promote the Active Learning Management in educational institutions

บทนำ (Introduction)

โลกก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงและผันแปรอย่างรวดเร็วของโลกหรือเรียกว่า VUCA World ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารหรือเดินทางถึงกันได้ทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็ว เพื่อให้ทันหรือนำการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2563 : 8) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 กำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ จัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดทักษะแห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21 ครูต้องปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่และปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สำคัญคือการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ทั้งนี้ภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การนิเทศ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพราะว่าการนิเทศช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเองเนื่องจากจำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อย ไม่เพียงพอเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการของครูผู้สอนในสถานศึกษา ตลอดจนความรู้ของศึกษานิเทศก์ก็ไม่สามารถครอบคลุมไปทุกสาขาวิชา เพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศภายในสถานศึกษา (ธารทิพย์ ดำยศ, 2561, : 2)

อนึ่งจากสภาพการณ์ดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2563-2565 โดยมีจุดเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียน ทั้งทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจัดกระบวนการเรียนรู้ Active Learning (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2, 2562 : 45) ซึ่งการที่จะมุ่งให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 มีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายข้างต้นและการนิเทศเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้จากรูปแบบเดิม Passive Learning ไปเป็นการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning อนึ่งจากผลการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2562 พบว่า มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริงใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ขาดการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 จึงมีกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และจัดประสบการณ์เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรูปแบบ Active Learning จึงทำให้นักเรียนสามารถอ่านออก อ่านคล่อง รวมทั้งสามารถเขียนเพื่อการสื่อสารได้

จากประเด็นต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 เพื่อให้ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มากำหนดกรอบการดำเนินงานบริหารด้านการนิเทศ และการส่งเสริมพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุกของครูผู้สอนในโรงเรียน อันจะส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ จะใช้การวิจัยการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 จำนวน 79 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 0.97 มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้านสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.974 และ ด้านสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.967

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) วิเคราะห์ความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI Modified) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อเสนอแนะและ สร้างข้อสรุป

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2

ส่วนที่ 1 การยกร่างแนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 โดยนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 และข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 มายกร่างแนวทางตามขอบเขตที่กำหนด

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาก่อนหรือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยพิจารณาจากผู้ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปีขึ้นไป ระหว่างปีการศึกษา 2562-2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม มีลักษณะเป็นตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนการนิเทศ 5 ขั้นตอน และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของร่างแนวทาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป โดยนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำมาจัดทำเป็นแนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2

ผลการวิจัย (Research Results)

ความต้องการจำเป็นในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 พบว่าลำดับที่ 1 คือ ด้านการสังเกตชั้นเรียน (Do) ($PNI_{modified} = 0.160$) ลำดับที่ 2 คือ ด้านการประชุมครูก่อนสังเกต (Plan) ($PNI_{modified} = 0.138$) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการวิเคราะห์และตีความหมาย (Check) ($PNI_{modified} = 0.121$) ลำดับที่ 4 คือ ด้านการประชุมครูภายหลังการสอน (Act) ($PNI_{modified} = 0.111$) และลำดับที่ 5 คือ ด้านการสะท้อนผล (After Action Review) ($PNI_{modified} = 0.107$)

แนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2

2.1 การประชุมครูก่อนการสังเกต (Plan) ประกอบด้วย 6 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ 1 ผู้บริหารแจ้งสิ่งที่ต้องการสังเกตหรือลักษณะในการเรียนการสอน หรือเทคนิคการสอน ร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการนิเทศการสอนเพื่อให้ครูทราบถึงบทบาทและวิธีการที่ชัดเจน และ

ผู้บริหารกำหนดปฏิทินการประชุมครูก่อนการสังเกตและชี้แจงให้เข้าใจตรงกันมีการประชุมวางแผน กำหนดวันเวลาในการเข้าสังเกตการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งจัดทำปฏิทินการสังเกตของแต่ละชั้น แนวทางที่ 2 ผู้บริหารชี้แจงทำความเข้าใจสร้างความตระหนักในสำคัญของการนิเทศ ร่วมกันก่อนสังเกตการสอน แนวทางที่ 3 ผู้บริหารแจ้งจุดมุ่งหมายและวิธีการนิเทศให้ครูทราบ ควรมี การสร้างความเข้าใจและชี้แจงจุดมุ่งหมายในการนิเทศที่ชัดเจนให้ผู้รับการนิเทศได้ทราบถึง จุดประสงค์ของการสังเกตการเรียนการสอนเพื่อมีความเข้าใจตรงกันและเตรียมรับการนิเทศได้อย่าง เหมาะสม แนวทางที่ 4 ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อและแนะนำคู่มือการนิเทศการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในที่ประชุม แนวทางที่ 5 ผู้บริหารมีการทบทวนความรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้กับครูทุกคนก่อนสังเกตการสอน และแนวทางที่ 6 ผู้บริหารมีการแนะนำ และชี้แจงในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 การสังเกตชั้นเรียน (Do) ประกอบด้วย 3 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ 1 ผู้บริหาร ร่วมกับครูวิชาการ/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เข้าร่วมสังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้ วิธีที่หลากหลาย เป็นไปตามมาตรฐานและค่าเป้าหมายของสถานศึกษา มีการบันทึกข้อค้นพบอย่าง ละเอียด เช่น ใช้วิธีการบันทึกวิดีโอ ขณะนิเทศ แนวทางที่ 2 ผู้บริหารและครูวิชาการดำเนินการ สังเกตการจัดการเรียนรู้ตามแบบสังเกตที่ได้จัดทำไว้ ควรสังเกตตั้งแต่ระบบการจัดห้องเรียน ชั้น เรียนและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ การจัดบรรยายภาคที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสังเกตการ ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของผู้เรียน ทิศทางตำแหน่งของครูผู้สอน การทำกิจกรรมหน้าห้องตลอดจนการใช้สื่อการสอน โดยไม่กระทบกับผู้เรียนและครูผู้สอน ทำบันทึก เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารและครูวิชาการให้คำแนะนำและให้กำลังใจครูผู้สอน ทุกครั้ง และแนวทางที่ 3 ผู้บริหารมีการสะท้อนผลการนิเทศชั้นเรียนโดยใช้ทักษะการพูดคุยตั้ง คำถามอย่างเป็นกัลยาณมิตร

2.3 การวิเคราะห์และตีความหมาย (Check) ประกอบด้วย 3 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ 1 ผู้บริหารมีการพิจารณาวิเคราะห์ผลการประเมิน แผลผลและให้ระดับคุณภาพตามคู่มือการนิเทศที่ ได้จัดทำไว้ และตามสภาพจริงที่ได้สังเกตชั้นเรียนร่วมกันกับผู้รับการนิเทศ อย่างละเอียดทุกขั้นตอน โดยใช้กระบวนการ PLC แนวทางที่ 2 ผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ วิเคราะห์ข้อควรพัฒนาที่พบระหว่างการนิเทศให้กับคณะครูเพื่อวางแผนการพัฒนาในการเข้ารับการ นิเทศครั้งต่อไป ให้โอกาสครู แลกเปลี่ยน ข้อค้นพบ ปัญหาอุปสรรค ความสำเร็จ สิ่งที่จะพัฒนาใน ครั้งต่อไป รวมถึงเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอน ให้ครูมีความพร้อมในการสอนมากขึ้น และ แนวทางที่ 3 ผู้บริหารสรุป ชักถาม ให้ข้อเสนอแนะร่วมกัน วิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม นำข้อปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดการเรียนการสอนมาสะท้อนผลและหาแนวทางแก้ไข

2.4 การประชุมครูภายหลังการสอน (Act) ประกอบด้วย 3 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ 1 ผู้บริหารประชุมร่วมกับครูผู้สอนหลังจากสังเกตการณ์สอนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก การปฏิบัติหน้าที่และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งเพิ่ม ประสิทธิภาพการสอนให้บรรลุเป้าหมาย แนวทางที่ 2 ผู้บริหารและครูทำการ PLC เรียนรู้ปัญหา

การเรียนการสอน ผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะ การปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และแนวทางที่ 3 ผู้บริหารดำเนินการประชุมร่วมกันเพื่อรายงานผลการนิเทศ และสรุปภาพรวมในการวิเคราะห์ข้อดี ข้อควรพัฒนาที่ค้นพบจากการนิเทศ และผู้บริหารควรมีการให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงชี้แจงทำความเข้าใจให้ตรงกัน เกิดการยอมรับ และพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การต่อยอดองค์ความรู้ และเทคนิคการสอนให้เหมาะกับเนื้อหาและสถานการณ์ ทำให้ครูมีความชำนาญในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากขึ้น

2.5 การสะท้อนผล (After Action Review) ประกอบด้วย 5 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ 1 ผู้บริหารมีการทบทวนภารกิจและผลการดำเนินการเพื่อนำปรับใช้ในครั้งต่อไป นำข้อมูลที่เป็นผลจากการนิเทศมาสรุปและรายงานผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning Innovation) แนวทางที่ 2 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานที่สะท้อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูในสถานศึกษา แนวทางที่ 3 ผู้บริหารเสนอประเด็นปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานแก่ครูที่รับการนิเทศ ผู้บริหารสรุปผลทุกขั้นตอนอย่างละเอียดทุกขั้นตอน สะท้อนปัญหาความต้องการ ปัญหาวิเคราะห์ร่วมกัน คิดร่วมกันแก้ปัญหา แนวทางที่ 4 ผู้บริหารนำมาเป็นแนวทางในการที่จะพัฒนาระบบการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียนในต่อไป โดยให้ผู้สอนได้คิดหาวิธีการ และแนวทางในการพัฒนาตนเองในเชิงสร้างสรรค์และแนวทางที่ 5 ผู้บริหารเสริมแรงให้กำลังใจ ชื่นชมการปฏิบัติหน้าที่ แจ่มจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เพื่อส่งผลให้ครูมีศักยภาพในการสอนที่ดีกว่าเดิม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ความต้องการจำเป็นในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ผลการศึกษาพบว่า ด้านการสังเกตชั้นเรียน (Do) สภาพปัจจุบันมีระดับของการปฏิบัติในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อผู้บริหารเข้าสังเกตชั้นเรียนมีการบันทึกข้อค้นพบอย่างละเอียด เช่น ใช้วิธีการบันทึกวิดีโอ ขณานิเทศ ผู้บริหารมีการสะท้อนผลการนิเทศชั้นเรียนโดยใช้ทักษะการพูดคุยตั้งคำถาม และเข้าร่วมสังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยใช้วิธีที่หลากหลายตามสถานการณ์ และบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับคู่มือแนวทาง การนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หน่วยงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 42-43) ระบุว่า การสังเกตชั้นเรียน คือการสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน โดยผู้นิเทศใช้ทักษะการสังเกต การฟัง จับประเด็น พิจารณาความสอดคล้องของกิจกรรม การใช้สื่อ การใช้คำถาม ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับผู้เรียน การสังเกตชั้นเรียนผู้นิเทศต้องใช้เทคนิควิธีการ

หลากหลาย เช่น เทคนิคการสอนแนะ (Coaching Techniques) การนิเทศแบบกัลยาณมิตร การนิเทศตามสถานการณ์ การนิเทศแบบชี้แนะสะท้อนคิดและเป็นพี่เลี้ยง (Reflective Coaching and Mentoring) การนิเทศแบบสนทนากลุ่ม เป็นต้น ซึ่งขณะที่สังเกตการสอน ผู้นิเทศควรบันทึกข้อค้นพบอย่างละเอียด หรือใช้วิธีการบันทึกวิดีโอ เพื่อนำมาประกอบการสะท้อนผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ภายหลังจากการดำเนินการสังเกตเสร็จสิ้น **ด้านการประชุมครูก่อนสังเกต (Plan)** ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันมีระดับของการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารได้เห็นความสำคัญของการนิเทศ โดยผู้บริหารได้ร่วมประชุมกับครูผู้สอนก่อนที่จะดำเนินการสังเกตการสอนของครู ผู้บริหารได้ทบทวนความรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้กับครู สร้างความเข้าใจโดยอธิบายถึงความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีการตรวจสอบ แนะนำ และปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารแจ้งจุดมุ่งหมายของการนิเทศให้ทราบก่อนการนิเทศ ผู้บริหารชี้แจงขั้นตอนการนิเทศและวิธีการนิเทศ ผู้บริหารร่วมกับผู้รับการนิเทศจัดทำปฏิทินการนิเทศ แผนการนิเทศ และการกำหนดระยะเวลาชัดเจน ผู้บริหารมีการจัดทำสื่อและคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สอดคล้องกับสอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการนิเทศการศึกษาของแฮริส (Harris, 1963) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศการศึกษาในขั้นตอนของการวางแผนว่าเป็นขั้นตอนที่ผู้รับผิดชอบการนิเทศต้องคิดวิเคราะห์ถึงความต้องการและความจำเป็นในการนิเทศ เพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์การนิเทศให้สอดคล้องกันโดยต้องการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการนิเทศ จัดทำแผนการดำเนินโครงการและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ วลธิภา สมฤทธิ์และคณะ (2564 : 7) ยังได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index:PNI) ของกระบวนการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยภาพรวม เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารงานนิเทศเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ และ **การวิเคราะห์และตีความหมาย (Check)** มีผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันมีระดับของการปฏิบัติในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมายและให้ระดับคุณภาพหลังจากการ

สังเกตการณ์สอน ผู้บริหารและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์ผลการประเมินที่ได้ ผู้บริหารวิเคราะห์จุดที่ควรพัฒนาเพื่อวางแผนในการปรับปรุงในครั้งต่อไป และ ผู้บริหารวิเคราะห์จุดเด่นของผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการนิเทศแบบคลินิกของ กลิคแมน (Glickman, 2007 : 301) ด้านการหลังจากการสังเกตการณ์สอนและได้ข้อมูลของครูมาแล้ว ผู้นิเทศจะเริ่มวิเคราะห์ข้อมูลนั้นโดยใช้การนับความถี่ตัวแปรบางตัวที่เกิดขึ้นรวมทั้งค้นหาตัวชี้วัดบางตัวที่เกิดขึ้นใหม่จากการปฏิบัติหรือบางตัวที่ไม่เกิดขึ้น เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้วจึงแปลความหมายข้อมูล

2. แนวทางการในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2

2.1 ด้านการประชุมครูก่อนการสังเกต (Plan) ผู้บริหารแจ้งสิ่งที่ต้องการสังเกตหรือลักษณะในการเรียนการสอน หรือเทคนิคการสอน ร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการนิเทศการสอนเพื่อให้ครูทราบถึงบทบาทและวิธีการที่ชัดเจน และ ผู้บริหารกำหนดปฏิทินการประชุมครูก่อนการสังเกตและชี้แจงให้เข้าใจตรงกันมีการประชุมวางแผน กำหนดวันเวลาในการเข้าสังเกตการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งจัดทำปฏิทินการสังเกตของแต่ละชั้น ผู้บริหารชี้แจงทำความเข้าใจสร้างความตระหนักในสำคัญของการนิเทศร่วมกันก่อนสังเกตการณ์สอน ผู้บริหารแจ้งจุดมุ่งหมายและวิธีการนิเทศให้ครูทราบ ควรมีการสร้างการเข้าใจและชี้แจงจุดมุ่งหมายในการนิเทศที่ชัดเจนให้ผู้รับการนิเทศได้ทราบถึงจุดประสงค์ของการสังเกตการณ์สอนเพื่อมีความเข้าใจตรงกันและเตรียมรับการนิเทศได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อและแนะนำคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในที่ประชุมผู้บริหารมีการทบทวนความรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้กับครูทุกคนก่อนสังเกตการณ์สอน ผู้บริหารมีการแนะนำ และชี้แจงในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ อภิสร่า กังสังข์ (2561 : 77) ได้ทำวิจัยเรื่องบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อพบว่า ผู้บริหารประชุมชี้แจงให้ครูทราบแนวทางและจุดเน้นในการดำเนินการนิเทศภายใน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการสังเกตชั้นเรียน (Do) ผู้บริหารร่วมกับครูวิชาการ/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เข้าร่วมสังเกตการณ์จัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้วิธีที่หลากหลาย เป็นไปตามมาตรฐานและค่าเป้าหมายของสถานศึกษา มีการบันทึกข้อค้นพบอย่างละเอียด เช่น ใช้วิธีการบันทึกวิดีโอ ขณะนิเทศ ผู้บริหารและครูวิชาการดำเนินการสังเกตการณ์จัดการเรียนรู้ตามแบบสังเกตที่ได้จัดทำไว้ ควร

สังเกตตั้งแต่ระบบการจัดห้องเรียน ชั้นเรียนและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสังเกตการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ การส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของผู้เรียน ทิศทางตำแหน่งของครูผู้สอน การทำกิจกรรมหน้าห้องตลอดจนการใช้สื่อการสอน โดยไม่กระทบกับผู้เรียนและครูผู้สอน ทำบันทึกเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารและครูวิชาการให้คำแนะนำและให้กำลังใจครูผู้สอนทุกครั้ง ผู้บริหารมีการสะท้อนผลการนิเทศชั้นเรียน โดยใช้ทักษะการพูดคุยตั้งคำถามอย่างเป็นกัลยาณมิตร ดังจุดเน้นจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ข้อที่ 6 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning) มีการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียน (Assessment for Learning) ทุกระดับ นอกจากนี้

2.3 ด้านการวิเคราะห์และตีความหมาย (Check) ผู้บริหารมีการพิจารณาวิเคราะห์ผลการประเมิน แผลผลและให้ระดับคุณภาพตามคู่มือการนิเทศที่ได้จัดทำไว้ และตามสภาพจริงที่ได้สังเกตชั้นเรียนร่วมกันกับผู้รับการนิเทศ อย่างละเอียดทุกขั้นตอน โดยใช้กระบวนการ PLC ผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และวิเคราะห์ข้อควรพัฒนาที่พบระหว่างการนิเทศให้กับคณะครูเพื่อวางแผนการพัฒนาในการเข้ารับการนิเทศครั้งต่อไป ให้โอกาสครู แลกเปลี่ยน ข้อค้นพบ ปัญหาอุปสรรค ความสำเร็จ สิ่งที่จะพัฒนาในครั้งต่อไป รวมถึงเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอน ให้ครูมีความพร้อมในการสอนมากขึ้นผู้บริหารสรุป ชักถาม ให้ข้อเสนอแนะร่วมกัน วิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม นำข้อปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดการเรียนการสอนมาสะท้อนผลและหาแนวทางแก้ไข สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โชคระวี เจียมพุก (2563 : 56-57) เรื่อง กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลนครปฐม พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนด้านการประเมินสภาพงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการสังเกตปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับการนิเทศ มีการทบทวนประเด็นปัญหาจากการนิเทศ มีการตรวจสอบประเด็นปัญหาจากการนิเทศอย่างรอบคอบ อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการประชุมครูภายหลังการสอน (Act) ผู้บริหารประชุมร่วมกับครูผู้สอนหลังจากสังเกตการณ์สอนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การปฏิบัติหน้าที่และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการสอนให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารและครูทำการ PLC เรียนรู้ปัญหาการเรียนการสอน ผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารดำเนินการประชุมร่วมกันเพื่อรายงานผล

การนิเทศ และสรุปภาพรวมในการวิเคราะห์ข้อดี ข้อควรพัฒนาที่ค้นพบจากการนิเทศ และผู้บริหารควรให้มีการให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง ชี้แจงทำความเข้าใจให้ตรงกัน เกิดการยอมรับ และพัฒนา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การต่อยอดองค์ความรู้ และเทคนิคการสอนให้เหมาะกับเนื้อหาและสถานการณ์ ทำให้ครูมีความชำนาญในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สามารถ ผ่องศรี (2563: 211) เรื่อง รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าด้านการประเมินผลการนิเทศ มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการดำเนินการประเมินผล 3 ระยะ คือ ก่อนการปฏิบัติงาน ระหว่างการปฏิบัติงาน และหลังการปฏิบัติงาน และมีการใช้ข้อมูลที่หลากหลายประกอบในการประเมินผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม

2.5 ด้านการสะท้อนผล (After Action Review) ผู้บริหารมีการทบทวนภารกิจและ พัฒนาการดำเนินการเพื่อนำปรับใช้ในครั้งต่อไป นำข้อมูลที่เป็นผลจากการนิเทศมาสรุปและรายงาน ผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็น รายบุคคลอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning Innovation) ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานที่สะท้อนการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูในสถานศึกษาผู้บริหารเสนอประเด็นปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน แก่ครูที่รับการนิเทศ ผู้บริหารสรุปผลทุกขั้นตอนอย่างละเอียดทุกขั้นตอน สะท้อนปัญหาความ ต้องการ ปัญหาวิเคราะห์ร่วมกันคิดร่วมกันแก้ปัญหาผู้บริหารนำมาเป็นแนวทางในการที่จะพัฒนา กระบวนการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียนในต่อไป โดยให้ผู้สอนได้คิดหาวิธีการ และแนวทาง ในการพัฒนาตนเองในเชิงสร้างสรรค์ผู้บริหารเสริมแรงให้กำลังใจ ชื่นชมการปฏิบัติหน้าที่ แจ่ม จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา ให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เพื่อส่งผลให้ครูมีศักยภาพในการสอนที่ดี กว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสกวรัตน์ ไกรมาก (2562 : 66) ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศ ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่ม สารการเรียนรู้อาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า ประเด็นที่ครูพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ การนิเทศ ช่วยให้ครูได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น การนิเทศช่วยให้ครูได้แนวคิดใหม่ๆ เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศช่วยให้ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 สามารถนำผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในด้านการสังเกตชั้นเรียน ในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ไปกำหนดเป็นแนวทางในการบริหารการนิเทศเพื่อพัฒนาจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 สามารถนำผลการวิจัยในประเด็นแนวทางการในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 ไปกำหนดเป็นนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบหรือโมเดลในการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 ในสถานการณ์ที่อาจจะเกิดโรคอุบัติใหม่

3) ควรมีการศึกษาสภาพการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- โชควะวี เจียมพุก. (2563). กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลนครปฐม. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- ธารทิพย์ ด้ายศ. (2561). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วัฒนาพร ระเบียบทุกข์. (2563). สมรรถนะเด็กไทยในยุคโลกพหุวัฒนธรรม (VUCA World). บทความวิชาการ ครูสภาวิทยากร (1 มกราคม – เมษายน 2563).
- วัลลิภา สมฤทธิ์และคณะ. (28 มิถุนายน 2564). แนวทางการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. บทความวิจัย.

- สกาวรัตน์ ไกรมาก. (2562). การนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. พะเยา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.
- สามารถ ผ่องศรี. (2563). รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิต บัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2. (2562). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563-2565.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2564). แนวทาง การนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อภิสร่า กังสังข์. (2561). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Glickman, C.D. (2009). The Basic Guide to Supervision and Instructional Leadership.2nd ed. Boston: Pearson Education.
- Harris Ben M. (1963) . Supervisory Behavior Education. Texas : university of Texas Press Schäfer, S. & Seidel, T. (2015). Noticing and reasoning of teaching and learning components by pre-service teachers. Journal for Educational Research Online.p34-58.